

Κοσμάς Χαρπαντίδης, Χαλασμένες γειτονίες

Θεματικά κέντρα του κειμένου

- Ιστορική εξέλιξη μιας καπνεργατικής πόλης σε αστική
- Αξιοποίηση αστικού χώρου
- Παιχνίδι -παιδικές αναμνήσεις

Το κείμενο στηρίζεται σε δύο πόλους: α)τις ρεαλιστικές- ιστορικές αναφορές για την πόλη της Καβάλας και β)τις παιδικές αναμνήσεις του συγγραφέα.

Η μορφή του κειμένου είναι **αποσπασματική**. Αποτελείται από τρία αποσπάσματα (ιστορική εξέλιξη της πόλης στον 20^ο αιώνα, παιδικές αναμνήσεις, η αποκρουστική εικόνα της σύγχρονης πόλης), γραμμένα με **ποιητικό ύφος**. Το ύφος αυτό φαίνεται μέσα από την πληθώρα σχημάτων λόγου όπως μεταφορές και παρομοιώσεις.

Μεταφορές:(το βουνό μια καμένη προσωπίδα, χωρίς ένδυμα και κόσμημα, κοφτερό φως, ανελέητα, πληγώνουν τον ουρανό, για να φορέσει αυτό το κοινό κι αδιάφορο πρόσωπο, άλμη του καπνού, πληγές στο πρόσωπο από τη νύχτα και τον έρωτα, η πόλη χανότανε σε μια ομίχλη από μυρωδιές: «ιώδιο, λαδομπογιά , κάρβουνο», φυλακισμένα παιδιά .

Παρομοιώσεις: (θα εκδικηθεί το παρελθόν, κυνηγούσα το παιχνίδι και αυτό γλιστρούσε, ξεδιπλώσουμε το μικρό πανωφόρι του παιχνιδιού, οι πολυκατοικίες στριμύχνονται και πνίγουν)

Την ιστορική μνήμη διαμορφώνουν:

α) οι αναφορές στο καμένο βουνό του περιαστικού δάσους της Καβάλας το 1985 (σήμερα είναι και πάλι καταπράσινο μετά από συντονισμένη και άμεση αναδάσωση)

β) η ανοικοδόμηση που συντελέστηκε τη δεκαετία του 1970 που έδωσε στην πόλη ένα ψυχρό, άναρχο και άχαρο δομικό χαρακτήρα (μπετόν παντού).

γ) Η ανάπτυξη του καπνεμπορίου από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα άφησε στην πόλη ένα ισχυρό στίγμα: **οικονομική ανάπτυξη όπως εμφανίζεται στα αστικά πλούσια αρχοντόσπιτα που διασώθηκαν και μια μυρωδιά καπνού που εμποτίζει ακόμη και σήμερα τις σειρές των καπναποθηκών και των στενών εμπορικών δρόμων που έχουν διασωθεί.**

Τοπογραφικά στοιχεία της σύγχρονης πόλης:

Α) το φρούριο ως χώρος εκδρομής

β) το παλιό καρνάγιο (το μοναδικό παραδοσιακό ναυπηγείο για συντήρηση και επιδιόρθωση των ξύλινων καϊκιών)

Γ) οι «καμάρες», δηλαδή το υδραγωγείο που φτιάχτηκε από τον Αιγύπτιο Μεχμέτ Αλή , υπεύθυνο τοπικό άρχοντα κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας, για την υδροδότηση του φρουρίου της πόλης.

Δ) Η γειτονιά του Αϊ -Γιάννη (κάθε συνοικία της πόλης ορίζεται με βάση μια εκκλησία)

Ε) το περίφημο πάρκο στην παραλία της πόλης.

Οι λέξεις ανάπτυξη και αξιοποίηση χρησιμοποιούνται ειρωνικά και με σκοπό να σχολιάσουν τη σύγχρονη πραγματικότητα που στηρίζεται στο κέρδος και την γρήγορη πορεία προς το μοντέρνο και την αλλαγή. Χωρίς να αναλυθούν άμεσα δίνεται ο χαρακτήρας τους μέσα από το κλίμα νοσταλγίας , θλίψης και ίσως αγανάκτησης που δημιουργείται όταν αναφέρεται στις παιδικές αναμνήσεις του συγγραφέα σε αντίθεση με την κατάσταση που ζουν τα σημερινά παιδιά, τα οποία χαρακτηρίζονται ως φυλακισμένα.

Το θέμα του παιχνιδιού στο κείμενο θίγεται από δύο πλευρές.

Ο συγγραφέας καταφέρνει να μας μεταδώσει συναισθήματα και να μοιραστεί μαζί μας την αγάπη του για μια πόλη που έχασε κάποια στοιχεία του χαρακτήρα της αλλά δεν χάθηκε από την ψυχή και τη μνήμη όσων την έζησαν. Η «γαλάζια πολιτεία» παραμένει ζωντανή στη μνήμη όσων δε θέλουν να χαθεί το παρελθόν γιατί νιώθουν ότι εκεί στηρίζεται το μέλλον που φτιάχνουμε.

Ένας τίτλος που θα ταίριαζε απόλυτα στο κείμενό μας και θα θυμίζει πολλά στους Καβαλιώτες μαθητές της δεκαετίας του '70 είναι άλλωστε κι αυτός:

«Η Καβάλα άλλοτε και ...τώρα»

☉ Μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα :

http://spanies-foto.blogspot.gr/2012/04/blog-post_07.html για να δείτε την ιστορική μνήμη όπως διασώζεται μέσα από σπάνιες φωτογραφίες ή να δείτε το παρακάτω video

<http://www.youtube.com/watch?v=VC7yynnWg3c>





قواله

Cavalla. Transport de tabacs bruts
Καβαλλα

